

РЕШЕНИЕ

№ 27288

гр. София, 16.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 50 състав,
в публично заседание на 12.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Бойкинова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разгледа дело номер **3254** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 17а, ал. 3 от Закона за закрила на детето. (ЗЗДет.)

Образувано е по жалба на Б. Х. Б. в качеството му на директор на Спортно училище „Ген. В. С.“ - [населено място] срещу т. 2 от Задължително предписание № РД-14-32/06.03.2024 г. на председателя на Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД) в частта му, с която е предписано на директора в Процедурата за подаване, разглеждане и разрешаване на сигнали в училището „да бъде посочен и редът за отстраняване от работа на член персонала, който е обект на жалба или сигнал“

Твърди се в жалбата, че в тази част предписанието е незаконосъобразно, тъй като противоречи на разпоредбата на чл. 199, ал. 1 Кодекса на труда (КТ), в която законодателят ясно е посочил, кога работодателят може да отстрани временно свой работник или служител. Счита, че ако работодателят заложи ред за отстраняване на работник или служител във вътрешноведомствен акт, каквато е Процедурата за подаване, разглеждане и разрешаване на сигнали в училището, ще излезе от извън законовата рамка, посочена в чл. 199, ал. 1 КТ, което е недопустимо. В тази връзка се посочва, че в КТ има заложили редица способи по повод разследване от работодателя за евентуално нарушаване на трудовата дисциплина от работник или служител, поради което и не може основание за отстраняване от работа да бъде подаването на жалба или сигнал срещу лице от персонала на училището. По изложените съображения счита, че в Процедурата за подаване, разглеждане и разрешаване на

сигнали в училището не може да има такъв ред за отстраняване на персонала на училището и доколкото правоотношенията на всички работещи в училището са трудово-правни, тоест възникнали са на основание сключени трудови договори. Предвид горните доводи иска от съда да се отмени обжалваната част от предписанието, като необосновано и незаконосъобразно. Претендира присъждането на адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата (ЗА).

Ответникът – Председателят на Държавната агенция за закрила на детето, чрез главен юрк. И. И. оспорва жалбата като неоснователна. Твърди, че в т. 2 от задължителното предписание не се има предвид отстраняване на член от персонала от работа по смисъла на КТ, каквото е оплакването в жалбата, а в процедурата да се опише начина на ограничаване на физическия контакт между евентуалния насилник и детето в съответствие с чл. 36д, ал. 6 ЗЗДет. Изтъква, че в тази насока са и представените по делото методически указания за изпълнение на задължително предписание, които са неразделна част от него. В представени по делото писмени бележки излага подробни съображения за правилността и законосъобразността на задължителното предписание. Прави възражение за прекомерност на поисканите от жалбоподателя разноски.

След като обсъди направените с жалбата възражения и доводи, прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, съдът намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано на основание заповед № РД-11-17 от 02.02.2024 г. на председателя на Държавната агенция за закрила на детето за извършване на проверка по сигнали и жалби в СУ „Ген. В. С.“ -гр. С., относно спазване правото на закрила на детето срещу насилие и тормоз съгласно по чл. 11, ал. 2 ЗЗДет. във връзка с чл. 3, т. 2 и чл. 19, т. 1 от Конвенцията на ООН за правата на детето. Конкретно подадените сигнали до ДАЗД са били два, единият от родител за насилие между ученици и упражнено насилие /влияние от директора на училището над ученици и служители, и вторият касаещ ученик от 8 в клас за неправомерно вписване на отсъствия и забележки, и снемане на писмените му обяснения под принуда. За извършената проверка е съставен констативен протокол, въз основа на който е изготвен доклад до председателя на ДАЗД.

Не се спори между страните, а и видно от заключението в доклада на комисията (л. 18 от делото) в училището са разработени: Правила за противодействие в изпълнение на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование за 2023/2024 г., План за работа на училищния координационен съвет за справяне с насилието и тормоза в СУ „Ген. В. С.“ -гр. С. за учебната 2023/2024 г., Алгоритъм за прилагане на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и Училищна превенция и интервенция на насилието и тормоза в СУ „Ген. В. С.“ -гр. С. за учебната 2023/2024 г.

По отношение на сигнала за упражнено насилие /влияние от директора на училището над ученици и служители, и вторият касаещ ученик от 8 „в“ клас за неправомерно вписване на отсъствия и забележки видно от заключителната част на доклада по този въпрос (л. 31 от делото) е, че от страна на ръководството на училището е дадена заявка за управление и функциониране при условията на стриктно съблюдаване на нормативната уредба, реда и дисциплината в училището, в името на най-добрия интерес на неговите възпитаници. Също така в доклада е посочено, че негативните прояви на няколко ученика, които са проявили насилие и тормоз над други свои

съученици са ескалирали до системно нарушаване на правилата, дисциплината и реда в училището, което от своя страна е довело до напрежение и недоволство между учители, тренъори, ученици и родители.

Не се спори между страните, а и от приетия като доказателство доклад на комисията (л. 21 от делото), извършила проверка в училището, се установява, че със заповед на директора от 31.08.2023 г. е утвърдена Процедура за подаване, разглеждане и разрешаване на предложения, жалби и сигнали в СУ „Ген. В. С.“, съгласно която подадените жалби и сигнали се завеждат в дневника за входящи кореспонденция на училището, след което се резолират от директора към училищния педагог/педагогически съветник, координационния съвет или към комисията за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни лица. В процедурата е посочено, че комисията разглежда всяко постъпило предложение и в 7-дневен срок изготвя доклад, който се представя в канцеларията, заедно с всички доказателства, след което директорът се произнася по доклада в 7-дневен срок с мотивирано решение, което се изпраща на жалбоподателя. Също така е регламентирано, че за всички предприети действия в хода на извършената проверка по жалба или сигнал, комисията води преписка, в която се съхраняват исканите обяснения, протоколи и взети решения, както и доклада от директора. Посочено е изрично, че при постъпване на сигнал за дете в риск, директорът до 1 час следва да докладва до М., ОЗД, ДАЗД, МВР и Р.-С.. Към процедурата като приложение е отразен Регистър за предложения, жалби и сигнали.

Видно от доклада комисията е прегледала Регистъра за предложения, жалби и сигнали в училището и е установила, че в него са отразени налични два записа за учебната 2023/2024 г.

В заключение в доклада се посочва, че в Процедурата за подаване, разглеждане и разрешаване на предложения, жалби и сигнали в училището липсва конкретика, коя комисия е отговорна да води преписката, в която се съхраняват изисканите обяснения, протоколи и взети решения, както и чия е отговорността на за вписваният в Регистъра за предложения, жалби и сигнали, при установени от проверката повече жалби и сигнали. И накрая е посочено, че в Процедурата не е посочен и редът за отстраняване от работа на член от персонала, който е обект на жалбата или сигнала.

На основание доклада на комисията председателят на ДАЗД е издал задължително предписание, с което в оспорваната му час е наредил на директора на СУ „Ген. В. С.“ -гр. С. в Процедурата за подаване, разглеждане и разрешаване на предложения, жалби и сигнали да се впише ред за отстраняване на от работа на член на персонала, който е обект на жалба или сигнал. Неразделна част от предписанието са методически указания за изпълнението им и механизъм за взаимодействие между отговорните институции, съгласно които при изпълнение на т. 2 от предписанието следва да се има предвид, че служителят се отстранява при особено тежки нарушения на трудовата дисциплина или установено насилие над дете.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град достига до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в срока по чл. 149, ал. 1 АПК, от лице с правен интерес по смисъла на чл. 147, ал.1 АПК и против акт подлежащ на съдебно оспорване.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Обжалваният административен акт е издаден от компетентен орган в съответствие с

правомоцията му по чл. 17а, ал. 1, т. 14 ЗЗДет. Спазена е и установената писмена форма, като актът съдържа изискуемите по чл. 59, ал. 2 АПК реквизити. Посочени са фактическите и правни основания за издаване на акта.

От фактическа страна в обжалваната част задължително предписание е мотивирано с обстоятелството, че в утвърдената от директора на 31.08.2023 г. Процедура за подаване, разглеждане и разрешаване на предложения, жалби и сигнали в СУ „Ген. В. С.“ не е уреден редът за отстраняване от работа на член на персонала, който е обект на жалба или сигнал. Като правно основание в предписанието е посочена разпоредбата на чл. 11 и чл. 17а, ал. 1, т. 14 ЗЗДет. във връзка с чл. 3, т. 2, чл. 19, т. 1 и т. 2 от Конвенцията на ООН за правата на детето.

Съгласно чл. 17а, ал. 1, т. 14 ЗЗДет. председателят на ДАЗД извършва контрол чрез проверки в частни, общински и държавни училища, като в случаите на установяване на нарушения дава предписания за отстраняването им лично или чрез оправомощено лице Следователно задължителните предписания се дават при установени нарушения във връзка със закрилата на децата срещу насилие, като такива в случая не са установени да са извършени от директора или от педагогическия състав на училището. Напротив видно от мотивите на предписанието, установените нарушения са свързани с високото ниво на агресия сред учениците и липсата на позитивно развитие по въпроса, въпреки взетите мерки от педагогическия съвет, както и неосказване на целенасочена подкрепа на учителите, с оплаквания за влошената дисциплината, тоест няма насилие или тормоз от страна на педагогическия състав. В разпоредбата на чл. 17а, ал. 2 ЗЗДет. е предвидено горните задължителни предписания да са придружени с методически указания за изпълнението им и механизъм за взаимодействие между отговорните институции. Безспорно по делото се установява, че към задължително предписание са приложени методически указания за изпълнението им и механизъм за взаимодействие между отговорните институции.

Механизмът за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование има за цел да очертае рамките на единен механизъм за противодействие на тормоза, който да подпомага училищата в усилията им за справяне с проблема. Видно от съдържанието му документът се състои в две основни части- алгоритъм за прилагането му и приложения, която е информативна част, тъй като в нея се разясняват понятията „насилие“ и „тормоз“. Във втората част се разглеждат задължителните елементи на училищната политика за противодействие с тормоза и се очертават основните ресурси училището, които трябва да осигури за да може да противодейства на насилието. Един от тези задължителни елементи на равнище училище е воденето на училищен дневник, в който се описва: дата, група/клас, участници, вид насилие и ниво, какво е предприето като действие, подпис на служител. В приложение № 2 от Механизма са дадени насоки – кога, кой и къде може да подава сигнал за дете в риск.

В случая безспорно по делото е, че в изпълнение на горния Механизъм директорът на СУ „Ген. В. С.“ -гр. С. е утвърдил на 31.08.2023 г. Процедура за подаване, разглеждане и разрешаване на предложения, жалби и сигнали.

Спорен по делото е въпроса следва ли в Процедура за подаване, разглеждане и разрешаване на предложения, жалби и сигнали да се урежда ред за отстраняване от работа на служителя, който е обект на жалба или сигнал, при особено тежки нарушения на трудовата дисциплина или установено насилие над дете.

Съдът намира, че въпреки дадените разяснения в методическите указания, а именно:

че при особено тежки нарушения на трудовата дисциплина или установено насилие над дете служителят се отстранява от работа до изясняване на случая, нареденото със задължителното предписание не е ясно и конкретно формулирано, и противно на възражението на ответника не обосновава извод, че не се има предвид отстраняване от работа по смисъл на КТ, а единствено ограничаване на физическия достъп до детето. Следва да се отбележи, че нарушенията на трудовата дисциплина са изброени в чл. 187, ал. 1 КТ и съответно за тях са предвидени наказанията по чл. 188 КТ. От друга страна в разпоредбата на чл. 4 ЗЗДет. са изброени мерките за закрила на детето, които се прилагат в случаите на насилие или тормоз. Разпоредбата на чл. 36д, ал. 6 ЗЗДет., на която се позовава ответна страна е неотнормисима за процесния казус, тъй като тя предвижда органите на прокуратурата при внасяното на преписката в съда да информират незабавно дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на детето и съответния работодател за незабавното отделяне на това лице от детето, какъвто не е настоящия случай. Ето защо съдът не споделя доводите на ответника, че с даденото в предписанието се цели единствено ограничаване на физическия достъп на насилника до детето, доколкото и в методическите указания към предписанието е посочено, че служителят се отстранява от работа до изясняване на случая, което означава временно преустановяване на изпълнението по трудовия договор.

Наред с това административният орган е следвало да има и предвид, че от посоченото в предписанието „член на персонала, който е обект на жалба или сигнал“ не се разбира за кой персонал от училището се отнася, педагогически или друг такъв. Това обстоятелство е важно, тъй като става въпрос за училище, а не за институция или социално заведение за резидентна грижа, в което децата са поверени за отглеждане. В случая както по-горе се посочи от доклада се установява, че насилие или тормоз не е извършван от педагогическия състав, а от двама ученика спрямо други ученици. Дори и да се приеме, че с цел превенция срещу насилието над деца в училището следва да има ред за физическото отстраняване на насилника от детето, този ред трябва да е нормативно регламентиран и еднакъв за всички държавни, общински и частни училища, доколкото в ЗЗДет. е предвидено органите по чл. 6, т. 3, сред които е и министърът на образованието и науката, съвместно с председателя на ДАЗД да разработват единен координационен механизъм за взаимодействие в съответствие с компетентността им в областта на закрилата на детето. Наред с това видно от доклада в училището има приет Правилник за устройството и дейността на училището и Етичен кодекс, в които подзаконовни нормативни актове биха могли да се уреждат подобен вид отношения, при неспазването на които да се прилага разпоредбата на чл. 187, ал. 1, т. 10 КТ, на която се позовава ответника в методическите указания.

Предвид горното е незаконосъобразно СУ „Ген. В. С.“-гр. С. на основание издаденото задължително предписание по чл. 17а, ал. 1, т. 14 ЗЗДет. да урежда ред за отстраняване от работа на служител, обект на жалба или сигнал, какъвто намери за добре и по свое усмотрение.

Съдът счита, че в това производство, за административния орган съществува задължение стриктно да се придържа към реда за издаване на задължителното предписание, в което следва да се съдържа указание за отстраняване на допуснати нарушения във връзка със закрилата на децата от насилие и тормоз и с което следва да се укаже такова длъжимо поведение на директора на училището, което да бъде насочено към отстраняване на факторите, които са отчетени в доклада, като обуславящи риска за насилие между учениците, с оглед констатациите от проверката

на ДАЗД..

По изложените съображения съдът намира, че жалбата е основателна, поради което предписанието в обжалваната му част следва да бъде отменено като незаконосъобразно.

Предвид изхода на спора основателно се явява искането на жалбоподателя за присъждане на разноски на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата, които съдът определя на 1000 лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ от АПК, Административен съд София- град, Второ отделение, 50 - ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Задължително предписание № РД-14-32/06.03.2024 г. на председателя на Държавната агенция за закрила на детето в частта му по т. 2, с която е предписано на директора в Процедурата за подаване, разглеждане и разрешаване на сигнали в училището „да бъде посочен и редът за отстраняване от работа на член персонала, който е обект на жалба или сигнал“ като незаконосъобразно.

ОСЪЖДА Държавната агенция за закрила на детето да заплати на адв. К. Д. Г. адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лева.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: